

Dopisi.

Iz Čadrama. Pretečena letina se sme za naš kraj med srednje šteti. Bilo je še vsakega sadeža nekaj, vsaj za potrebo. Tudi turška vojska nam nagaja; še zmaga Rusov in padeč Plevne naših velikašev v Oplotnici ni razveselil. Zastonj bi na ušesa vlekel in poslušal, da bi kdo izmed teh na pol omikanih politikarjev kaj o tem omenil, če ravno so vsi razun enega sami rojeni Slovenci. Kako tedaj to? Naš kraj denar svoj iz Turčije dobiva, kamor se les prodaja; steklarna kneza Hugo W. Grätza pošilja skoraj vse svoje obilne izdelke Turkom in ker tam vojska razsaja, plačila po 2, 3 in več mesecev izostajajo in delavci naši pomenkanje trpijo. Tudi fažine za železo družbe Steinauer Mullé v Oplotnici dobivajo naročila svoja po večem iz Turškega in zdaj so ona tako pičila, da se le še dela toliko, da vse ne stoji in delavci imajo le pičlo dnevno plačo in sliši se: če bi Turk zmagoval, boljše bi bilo za nas, ker pa Rus zmaguje, se nam slaba godi! Kramarski Angleži tudi tako modrujejo, ker jim je več za denar, kakor pa za odrešenje v verige turške sužnosti vkovanih kristjanih mar. Še bolj grdo je pa, če Slovenci zaradi penez ubogim slovenskim sobratom ne privoščijo zaželjene svobode. Sicer je pa tudi prazen strah, da bi z propadom Turčije propala tudi naša kupčija; še le povzdignola se bo. Kajti osvobodjeni kristijani bodo v omiki in premožnosti hitro napredovali in kupčija z omikanimi in premožnimi narodi je povsod bogatejši, kakor z surovimi, izsezanimi trpini. Skrbimo le, da bo naša roba vselej dobra, steze v redu, železniške tarife pametne in kupčijske pogodbe pravične, vse drugo se bo dalo!

Iz Ljutomerske okolice. (Nemška t. r. j. a.) „Sl. Gosp.“ je enkrat grajal, da so pri malenedeljski šoli dobili lani otroci „nemška naznanila“ (spričevala) v roko. Takih učiteljev, ki ali nalašč ali iz prevelike pokorščine do nadzornikov, katerim se menda golo nemško uradovanje jako dopade, z enakimi nemškimi „cajgnisi“ deco in stariše razveseljujejo, (?) je več. Čul sem, da tudi cezanjovski, veržejski in miklavški (od tega se nisem nadjal) učitelj starišem nemška naznanila pošiljajo, kar je zelo čudno in nerazumljivo. Da uradniki le nemške odloke in pozive ljudem pošiljajo, na to smo se žali Bog že navadili, dasiravno je to proti §. 19. drž. osnovnih postav in večkrat škodljivo za nekatere stranke; da pa učitelji, ki se kot „pedagogi“, nekateri tudi kot narodnjaki radi pobabajo, nemški z ljudstvom dopisovati hočejo; tega se nismo nadjali. Za kaj pa je tako šolsko naznanilo? Za to menda, da ga stariši in otroci čitajo ter razumó? Razumó pa stariši nemški? Malokateri. Vsaj še slovenski nekateri čitati ne znajo. Taki o velja o otrocih. Za taka šolska naznanila in druge šolske potrebščine mora dajati novce krajni šolski svet. Čudimo se torej, da

tisti naši slovenski možje, kateri so udje krajnega šolskega sveta, niso zoper to, da si učitelji za njih slovenski denar nemške reči kupujejo.

Iz mariborske okolice. (Pošta in Seidl.) Ako še ni znano bralcem „Slov. Gosp.“, da je milostljivi gospod Seidl v Kamei pred 3 leti pošto vpeljal, in da je bil g. Vraz, kteremu je Seidl 2krat učiteljski kruh tako ogrenil, da je učiteljstvo popustil, pezneje pa ob času Seidlove milostljivosti vendar le poštnar postal, zdaj še pošto zgubil. Pred pol letom se je naznanilo g. Vrazu, da pošta v Kamei do slednjega decembra 1877 preneha. Moralo ga je hudo zadeti, ker je bila pošta njegov kruh, posebno ker je nogo, katero si je pri vojaščini navražil, zgubil, in zdaj še celo orglarstva nikjer prevzeti ne more. Kamčanom, ki so res dobrega srca, se je vsmilil, ter je pet srenj, beri pet srenj, vlogo za pošto podpisalo, katero je sreunjski pisac Draš Seidlu na Dunaj, mesto pošt-nemu ravnateljstvu v Gradec poslal, ker je Seidl pravil, da bo sam šel k ministru in pošta mora ostati. Tukaj zdaj moramo tako soditi, da so pri ministerstvu Seidla že siti, drugače bi ga gotovo poslušali, in privolili, da bi vojak brez noge slednji kos kruha obdržal; tako trdosrčni na Dunaju niso! Slovenci pa iz tega prigodka lahko rzsodimo sami, da ga ne moremo več voliti, ker ga na Dunaju ne poslušajo!

Iz Maribora. (Naša čitalnica) je imela 6. jan. občni zbor. G. tajnik je poročal o društvenem delovanji, z kojim se je zbor zelo zadovoljen kazal. Ravno tako je bilo poročilo denarničarja, katero kaže, da še vedno veliko bolje gospodari čitalnica nego nemški „Casino“, ki bode bržčas konkars napovedal, čitalnica pa še vedno nekaj čez 200 fl. premoženja ima. Za novega predsednika je bil zopet stari izvoljen, za podpredsednika in ob enem tajnika g. Dr. Ulrich, za denarničarja tudi stari g. Škoflek, za odbornike gg.: dr. Dominkuš, dr. Ipavic, dr. Križanič in dr. Purgaj, in za namestnike gg. Jože Rapoc in drd. Slanec. Čitalnica ob enem naznanja svoj pustni in postni načrt. 20. januarja mali ples z šaljivo loterijo. 2. februarja svečanost v čast Fr. Preširna z besedo, deklamacijo, petjem in na zadnje z plesom. 17. febr. mali ples z glediščno igro. 3. marca veliki ples v šemah in kostimih — in postni dan mali ples z petjem. 19. marca beseda. 7. aprila beseda.

Od Pesnice. G. Seidl kot načelnik okrajnega odbora je tukajšnjim občinam dne 10. jan. t. l. naznanil, da se je proračun za leto 1878 napravil, kateri kaže 5594 fl. 43 kr. dohodkov in 25.557 fl. 53 kr. stroškov, tedaj ostane še starega dolga 19.963 fl. 10 kr. kateri se ima pri dači po 9% doplačilu poravnati. Naši občinski zastopi z takim dolgom niso prav zadovoljni, še menje pa z g. Seidlom. Veliko nezadovoljnost je pri nas vzbudilo pa tudi Seidlovo naznanilo, da se ima zaradi nekega občinskega sklepa občin Pesnicahof in Ranče

edina krajša cesta do železniške postaje „Pesnic-hof“ zapreti za naše okraje, da bodo tedaj naši ljudje daleč okrog morali peljati, preden na železniško postajo pridejo. Ova postaja je že itak od-ročna posebno od južno-izhodne strani, zato so tukajšnje občine že pred 2 letoma prošnje vložile za prestavo železniške postaje na bolj primeren prostor, a prošnja je bila odbita, češ, da bi to preveč stalo denarja; vendar se je takrat opazka pripravila od viš. ministerstva, da se ima bolj pripravna cesta napraviti do postaje; a sedaj nam hočejo še dosedajno cesto vzeto; ali je to skrb za obči blagor!?

Od sv. Marjete niže Ptuja. Velik del fare sv. Marjete, namreč Samušani, Tibovci, Prerad leži preko Pesnice, čez to vodo postavljene so brvi, pa takove, da se Bogu usmili. Takaj omenim samo šolo obiskavajočih otrok. Videl sem v zimi te otročiče po štirih po brvi namrznjenej z ledom kakor valjar okroglo plaziti v nevarnosti, vsak trenutek v nakipjeno Pesnico padnoti. Nebi li srenjski predstojniki kterega najbližje brvi stan-jučega odbornika odredili, da se iz teh brvi led poseka, ali boljše brvi napravijo?

Iz žavske okolice. V Petrovčah nahajate se dve stranki, ki ste ena drugej vedno v laseh in si hudo nasprotujete, če tudi prav za prav sami ne veste, za kaj. Vsled tega so bile petrovske srenjske volitve dvakrat zaporedoma ovržene, ker je nasprotna stranka zoper nepovoljno volitev vsik-dar pritožbo vložila. Po takem je bila Petrovska občina skoraj celo lanjsko leto brez pravega žu-pana in tudi brez vsakega pravnega občinskega odbora. Kdo vé, kako dolgo bi še bile te zmeš-njave v Petrovčih trajale, ko bi ne bilo okrajno glavarstvo tej reči v okom prišlo. K tretjej volitvi prišel je namreč komisar iz Celja v Petrovče, da je na red in pravilnost pazil in še le pod njegovim nadzorništvom se je volitev pravilno zvršila. Žu-pana in odbor so pa morali v Celju voliti. V naši fari, kakor tudi po bližnji okolici, razsaja že precej časa znana kužna, vratna bolezen „dife-teritis“. Samo v naši okolici je že nad 50 otrok v tej bolezni umrlo, veliko pa jih je še bolenih. Vendar zdaj „difteritis“ pri nas jenjuje.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nove volitve za deželni zbor štajerski in koroški bodo se vršile meseca februarja. Slovenci na Štajerskem smo se iz več-jega že porazumili o kandidatih, katerih pa ne bodemo nemškutarjem v zasramovanje pred časom na nos obesili. — Na Kranjskem imajo 30. in 31. jan. volitev za kupčijsko zbornico. — V Trstu so morali par vročih lahonov zapreti, ker so se preveč jokali za umrlim italijanskim kraljem in obžalovali, da se mu ni posrečilo še Trsta Av-striji vzeti. — Na Tirolskem postopajo naši libe-

ralni ministri čedalje bolj ostro, te dni so veliko narodno društvo za deželo Tirolsko prepovedali. — V Predarliskem so volitve že razpisane, ravno sedaj se vršijo volitve volilnih mož. — V Pragi delajo priprave za cesarjeviča Rudolfa, ki misli tam stanovati več časa, brž ko se iz Angleškega povrne domov. — V Levovu na Gališkem so 30 gospodov zarad veleizdajstva začeli tožiti, ka-terega so se baje krivi storili, ko so se pogovarjali o tem, kaj hočejo od svojih kandidatov za dopol-ovalno volitev v državni zbor tirjati. — Državni zbor je pričel zborovati in pogovarjati se o novej nagodbi z Ogersko. Poslanci radi izostajajo, da jih hoče za sklepanje potrebno število zmanjkati. No, g. Seidl že ne utegne vstrajno na Dunaju sedeti, čeravno služi vsak den 10 fl. Slišimo, da se okoli Pohorja vozi, steze ogleduje — sedaj v snegu — in agitira za bližnje volitve. — Magjarski minister Tisza je vendarle hodil v Berlin in k Bismarku. Ponudil je temu, naj potegne z Magjari zoper Ruse; toda Bismark mu je dveri pokazal. Vsled tega je Tisza domov prišel ves pobit in potrt; govorica se je že raznesla, da se je ministro-vanja naveličal ter da hoče vse pustiti pa iti. — Znanega srbskega rodoljuba, dr. Miletiča, ima sedaj magjarsko ministerstvo pred sodnijo zarad veleizdajstva, kterega se je baje pred lanjskim krivega storil, ko se je pričel srbsko-turški boj. Ali priče se ne vjemajo. Vendar je državni pravdnik stavil predlog, naj obsodijo Miletiča na smrt, ali v zapor na žive dni. Sodnija še ni razsodila. — V Zagrebu v hrvatskem saboru se je predčitalo cesarjevo pismo kot odgovor na prošnje hrvatskih poslancev, ki so prosili, naj bi se Dalmacija in vojaška Granica brž združila z Hrvatsko. Svitli cesar prošnje niso popolnem odbili, ampak rekli, da sedaj za to še ni priličen čas. To kaže, da se bodo Hrvatom ob svojem času narodne želje, ki so tudi želje Slovencev, gotovo spolnile. — Ne-srečnim prebivalcem Dugopolja v Dalmaciji, ki so lani od Turkov bili napadjeni in izropani, so svitli cesar darovali 5000 fl. — Rumunski knez bi rad imel avstrijsko Bukovino. To so nam nevarne želje!

Vnanje države. Italijanskega kralja Viktorja Emanuela so 17. jan. v Rimu pokopali. Novi kralj, njegov sin Humbert, je 34 let star in sluje kot sovražnik Avstrije, čeravno mu je mati bila avstrijska nadvojvodinja Adelheida. Nemški cesar-jevič Friderik je prišel na Italijansko, da se vdeleži kraljevega pogreba; naš cesar so v ta namen od-poslali nadvojvodo Rajnerja. — Bismark se trdno drži ruske zveze in po svojih listih nasvetuje, naj se turška gnjusoba popolnem iz Evrope pobriše, socijalni demokrati robnijo pa zoper Ruse in prestra-šeni lutrovci prosijo, naj preneha „kulturna borba, ker je le katoliškej Cerkvi na korist, katera vsled preganjanja še le bolj močna postaja. Bavarski deželni zbor je enkrat liberalnega ministra Lutz-a hudo zdelal, ker je skušal katoliške šole spremin-